

POV

ART – kunsten at være venner

af Steen Blendstrup Publiceret 21/02/2019 i Kultur/Mænd/Scenekunst

TEATER // ANMELDELSE – Der sidder tre venner omkring et stykke kunst: Ja, hvem bliver kastet for hajerne, hvis venskabet pludselig bryder op? I *ART* er anledningen til bruddet titlens kunstværk, et hvidt lærred med nogle hvide linjer, men i virkeligheden ligger brudlinjerne et andet sted; i ethvert venskab indtager vi bestemte roller, men når vi udvikler os som mennesker, er det ikke sikkert, at vi vil forblive i de roller. Og så får vi skænderiet, hvad forestillingen i Krudttønden får meget sjov ud af.

Tre gamle venner. Mark er alfahannen, hvis fändenivoldskhed har fascineret de andre. Serge er kammeraten, der har set op til Mark, men som nu begynder at gå egne veje, selv om Marks anerkendelse stadig er vigtig for ham. Og så er der Ivan, der forbliver i rollen som mægler og klovn i gruppen.

Venskabets pris

Serge er begyndt at interessere sig for kunst. Han mener det virkelig, når han begynder at tale om *dekonstruktivisme*. Nu har han investeret i et dyrt maleri ... rigtig dyrt. Og Mark slår en latter op: ”Har du betalt 100.000 € for det lort?”

Indimellem står figurerne frem i spotlightet og fortæller publikum deres tanker. For Serge er problemet ikke, at Mark ikke kan lide maleriet, eller at han ikke forstår sig på moderne kunst. Det sårende er hans nedlæthed. Så Serge er fornærmet, mens Mark synes, at han har mistet sin humoristiske sans.

To succesfulde mænd og en fiasko. Men når balancen i venskabet er på vippen, så tæller han med

Som altid når gruppens stærke personligheder støder sammen, vender de sig nu mod Ivan. Nogen ville måske kalde ham ubeslutsom, vag og en kujon. Han kan bare ikke lide konflikter. Og hermed er konflikten netop i gang, fordi begge venner vil have ham på deres side. De vil have ret, han vil have fred.

Rollemodeller

ART spiller på engelsk – oversat fra fransk – og figurerne virker meget engelske. Eller franske. Begge samfund har sammenlignet med Danmark nogle mere udtalte klasseskel.

Mark og Serge oses af højere middelklasse og gode skoler, mens Ivan er fra ”tekstilbranchen” og sælger nu kontorartikler i en virksomhed ejet af hans forlovedes onkel. To succesfulde mænd og en fiasko. Men når balancen i venskabet er på vippen, så tæller han med.

Skal vi more os over Serges prætentiose kunstsnobberi og det hvide lærred, der indeholder mange nuancer af hvidt? Skal vi more os over Marks hanelefant, der prøver at justere sit nervøse temperament med homøopatisk medicin, som hans kæreste har anbefalet?

TIL SIDST VINDER LATTEREN, MEN HVEM LER SIDST? BENJAMIN STENDER, RASMUS EMIL MORTENSEN OG PETER VINDING

Eller skal vi more os over den evige tøffelheld, Ivan, hvis ægteskab ligner en katastrofe i slowmotion, fordi han også der er fanget mellem stærke viljer, der allerede er i nærkamp om udformningen af bryllupsinvitationen?

Svaret er selvfølgelig, at vi skal grine af det hele.

Surrogat-familien

Peter Vinding, Benjamin Stender og Rasmus Emil Mortensen er alle tre uddannet i udlandet og taler engelsk uden afslørende accent. De er også vanvittig dygtige til at forme deres karakterer med manerer, tonefald, gestik – og en troværdig psykologi. Og deres timing er præcis (det skal instruktøren, Ian Burns, naturligvis også krediteres for).

Som komedie leverer *ART*. Det er *très amusant*. Mens 15 års venskab er ved at blive splittet til atomer, kaster de tre mænd sig ud i angreb og spydigheder, der sidder lige i skabet.

Men *ART* er meget mere end komik. Det er nemlig sjovt, fordi figurerne trods kulturforskelle er meget genkendelige. Dramatikeren Yasmina Reza har øje for, at vennegruppen – altså de helt nære, kammeraterne/hjerteveninderne – er en surrogat-familie. Dermed har den nogle helt genkendelige brudflader.

ART vækker til eftertanke og en velgørende eftersnak om, hvordan ens egne venskaber ser ud. Hvilken rolle udfylder du selv?

Mand og mand imellem

Umiddelbart tænkte jeg, at hierarkiet mellem Mark, Serge og Ivan var typisk for mandegruppen – den trygge havn, vi mænd søger hen til, når vi skal have pause fra ekskoner, kærester, forlovede ... kvinder i det hele taget.

Måske er det netop i det offer vores menneskelighed ligger

Min ledsager forsikrede mig om, at kvinder sagtens kan spejle sig i rollerne også. På ondt og godt.

For måske er det bare sådan, at vi mennesker som sociale dyr nogle gange er parate til at ofre lidt af os selv, fordi vi sætter pris på, at vi er sammen med andre mennesker. Måske er det netop i det offer vores menneskelighed ligger.

Som ferm komedie ligger *ART* til fire stjerner, men fordi den også har noget på hjerte, som beriger ud over den befriende latter, lægger jeg en ekstra oveni til en samlet oplevelse til fem stjerner.

Og så er det selvfølgelig vidunderligt overskudsagtigt, at København har plads til så forskellige og så dygtige engelsksprogede teatergrupper. *Thumbs up*.

Fra KulturTid

That Theatre Companys seneste udspil er stykket Art fra 1994 af franske Yasmina Reza og oversat til engelsk to år efter af engelske Christopher Hampton.

Historien foregår i Paris og handler om tre mænd, der har været venner i 15 år.

Hudlægen Serge har købt et maleri for 100.000 euro. Det er helt hvidt og skulle efter det oplyste være et kunstværk af de sjældne og endda malet af en anerkendt kunstner. Hans ven, ingeniøren Marc, kan ikke tage det alvorligt, og det har vi i publikum nok også ret svært ved. Marc kommer til at grine over det absurde i, at venen har brugt så mange penge på et maleri. Deres fælles ven Ivan, der arbejder i en forretning med papirvarer bliver taget som gidsel i sine venners konflikt.

Der er meget på spil i denne historie, og det er ikke kun, hvorvidt moderne kunst alt andet lige er fup, eller om man kan tage for pålydende, at et helt hvidt lærred rent faktisk er kunst. Det handler nok så meget om langvarige venskaber og deres udvikling.

De tre har kendt hinanden siden ungdommen, men dynamikken mellem dem er ændret over årene. Serge og Marc er i modsætning til Ivan begge højtuddannede. Ivan er underlegen uddannelsesmæssigt, er presset af sin familie og af sin forlovede, som han står over for at skulle giftes med. Alt dette gør hans mæglerrolle så meget desto mere besværlig. At være tre venner kan tit være problematisk – der er altid en eller flere, der kommer i klemme, og intriger og forskellige dagsordner kan komme i vejen for venskaber. Endelig er problemet, hvor meget sandhed, der er plads til blandt venner. Skal man gøre sin bedste ven opmærksom på, at det er galt at prioritere køb af kunst eller åbenlyst kritisere en veninde til en ven, som Serge gør over for Marc. De to får i hvert fald såret hinanden godt og grundigt.

Det er svært at sige, men sikkert er det, at hvis en ven uanmodet siger sin mening og derved kommer for tæt på, kan det udløse skænderier og i sidste ende opløse relationen.

Rasmus Emil Mortensen, Benjamin Stender og Peter Vinding gør det alle glimrende, og de underspiller humoren, så den bare bliver mere tydelig. Benjamin Stender er komisk selvhøjtidelig, når han iført hvide stofhandsker bærer sit nyanskaffede maleri ud og ind. Rasmus Emil Mortensen er sjov som den let koleriske person, der ikke kan tage vennens tiltag og ikke kan lade være med at gøre opmærksom på det. Peter Vinding udtrykker sine frustrationer omkring sit forestående bryllup og sit arbejde med papir, så man føler med ham.

De tre skuespillere taler imponerende godt engelsk i betragtning af, at de alle er danske. Det er en fornøjelse at høre. Stykket passer godt til det lille scenerum på Krudttønden, og den enkle scenografi med en sofa, et bord og et par stole er alt, der behøves til at få historien til at fungere. Og jo så er der det hvide maleri, der bæres ind og ud til stor morskab. Det er udfordrende for skuespillerne at have deres publikum så tæt på, og det er en luksus at være vidne til.

Ian Burns har for en gangs skyld overladt scenen til sine skuespillere og har iscenesat løjerne.

Manuskript: Yasmina Reza

Instruktør: Ian Burns

Medvirkende: Rasmus Emil Mortensen, Benjamin Stender, Peter Vinding

Spillested: Krudttønden, Serridslevvej 2, 2100 København Ø

Spilleperiode: 20. februar til 23. marts 2019

Spilletidspunkter: Mandag til fredag kl. 20, lørdag kl. 17.

Varighed: 1 time og 20 minutter uden pause. Forestillingen spiller på engelsk